

NAŠE HLASY

INDEPENDENT CZECHOSLOVAK WEEKLY—NEZAVISLÝ ČESKOSLOVENSKÝ TÝDENÍK

Saturday, February 1, 1964. Authorized as second class mail by the Post Office Department. No. 4. (351) Vol. X

O. W. Beck:

SOMRAK SOVĚTSKÉHO HOSPODÁŘSTVÍ

Dnes začínáme s uveřejňováním první části pojednání, jež osvětluje poslední sovětské úřední statistiky o vývoji hospodářství. Na své nedávné cestě Evropou měl autor tohoto pojednání příležitost k studiu pramenů jinak těžce přístupných.

I

Své analýze sovětského hospodářství předesílám historiku. Má tu přednost, že je osobního rázu a že se tudíž za její pravdivost mohu zavázat.

Bylo to někdy z jara 1949, když jsem za svého krátkého pobytu v Praze navštívil někdejšího kolegu, jenž jako bývalý člen redakce demokratického deníku před převratem, svižně předsedal do "lidovědemokratického" tábora. Byl vedoucím přijímací stanice státního rozhlasu, v kteréžto hodnosti bylo jeho hlavním úkolem zkoumat zprávy, které k němu docházely ze všech oddělení ústavu a upravovat je tak, aby se daly včlenit do komplikovaného ústrojí komunistického zpravodajství. Právě za mě krátké návštěvy vstoupil úředník, aby předal svému představenému několik zpráv právě zachycených ze Západního Německa. Přítel přelétl pohledem zprávy, sáhl do příhrádky mamutí kartotéky, usmál se a pravil: "Dobrá zpráva". Ukázal mi ji. Říkala toliko, že podle hlášení západoněmeckého úřadu práce bylo v uplynulém měsíci v Německu 228.500 nezaměstnaných. Nechápal jsem, co na zprávu mělo být tak dobrého. Vždyť tento počet byl pro Německo s více než 50 miliony obyvatelů nepatrný. Ve skutečnosti Německo prožívalo již tehdy, několik let po válce, značný hospodářský rozmach; nejen že nebylo nezaměstnaností, ale panoval tam dokonce nedostatek pracovních sil. Měsíčně hlášený počet nezaměstnaných byl vlastně toliko výslednicí přirozené fluktuace pracujících. Můj přítel, jak nebylo zatežko uhodnotit, odolal sice duševně komunistickému školení, ale osvojil si znamenitě praktiky komunistické propagandy, které ho spolu se zkušenostmi získanými v předválečných "buržoasních" redakcích kvalifikovaly na nejvyšší stupeň žebříčku komunistických propagátorů. Mlčky, však s významným pohledem, položil vedle zprávy list, jenž byl vyňat z kartotéky. Tam stálo, že v předcházejícím měsíci německý úřad hlásil 189.300 nezaměstnaných. Zpráva určená pro tisk a konsumaci čtenářstva zněla tedy zcela jednoduše: "Nezaměstnanost v Adenauerově Německu stoupla za měsíc o více než 20 procent". Absolutní čísla udána nebyla. Toto byly již jen podřídné detaily. Pak nechtě někdo tvrdí, že komunistické zpravodajství se nechrání úzkostlivě pravdy!

Myšlenková afinita mezi tímto mým prvním seznámením s komunistickým zpravodajstvím a jádrem novinářské kontroverze, která se rozpíjela před několika měsíci mezi třemi americkými novináři a přednostou Ústředního statistického úřadu SSSR, J. Malyshevem, je zcela zřejmá.

Leonard Shapiro, profesor londýnské university, autor řady studií o sovětském Rusku, označil v článku uveřejněném v publikaci U. S. News & World Report jako základní nedostatek sovětského systému jeho vadnou výkonnost, kterou odůvodňuje příliš vystupňovanou centralisací. Vedení vyniká se stále více z rukou funkcionářů strany a přechází na techniky, kteří se snaží o vybudování moderní společnosti prostě stranického zasahování. V některých oborech průmyslu a přírodních věd je tento vývoj zcela zřejmý. Stává se možností, že se noví vůdci, zastánci racionální politiky, odvrátí od myšlenky světového komunismu, kterou považují za fixní idej starší generace.

Typickým příkladem vnitřních nesnází centralistického plánování je sovětské zemědělství. Stejným předpokladem zdárného hospodářství byla by možnost, aby zemědělci rozhodovali sami na místě, co kde pěstovat. To by neznamenal ovesem nic jiného než likvidaci plánování zemědělského hospodářství shora. Tímto způsobem znovudobytá volnost v podnikání byla by pochopitelně zemědělcům popudem, aby se dožadovali přiměřené volnosti politické. A to je právě jedna z nejnebezpečnějších hrozeb, které se sovětský režim brání již od Leninových dob. Autor článku dotýká se v této souvislosti velmi důležité okolnosti. Poukazuje na to, že Sověty začaly kdysi budovat na velmi primitivním hospodářství, kdy bylo třeba starat se toliko o zvýšení výroby několika základních hmot, nanejvýše oceli. Úkolem bylo donutit lid ke konání něčeho, co nebylo po jeho vůli. Nyní je však hospodářství mnohem komplikovanější a v důsledku toho ústřední plánování činí daleko větší nesnáze. Činní národohospodáři, také sovětská, považují ústřední plánování za těchto okolností za nemožné. A tak ústřednímu vedení nezbyvá než poskytnout místním činitelům širší volnost v podnikání.

Dilemma, do kterého se sovětské vedení tím dostalo, živě připomíná nesnáze carského režimu: buď se musí zříci z velké části autoritativního poručnictví nebo musí sáhnout k teroru, jak to dělal Stalin. Ve skutečnosti Chruščev se pokouší o zachování poručnických práv partaje, aniž by se vrátil k úplnému teroru podle Stalina vzoru. Rád by přinutil lid, aby konal dobrovolně to, co za Stalina konal jen pod tlakem teroru. Že se mu však tento zázrak podaří, je pravdě velmi nepodobné.

Autor dochází k závěru, že vedení panuje "z milosti theorie". Ježto toto pouhé theoretické odůvodnění rozkazuje ústřednímu vedení docházet sotva ohlasu v širokých vrstvách lidu, je vysoký stupeň nátlaku nevyhnutelný. Tím jeví se celý systém absurdní, zatížený vnitřním rozporům. Myšlenkové založení mládeže tomu nenaspěje, že by se ozdravení v dohledné budoucnosti dalo očekávat.

Novinář Joseph Alsop věnoval se v new-yorském deníku New York Herald Tribune spíše časovým a čistě věcným otázkám kontroverzního problému. Vyslovuje přesvědčení, že v r. 1962 nastal obrát ve vývojovém tempu; kdežto národní příjmy, t. j. souhrn spotřebních výrobků, investic a zbraní, stoupl v SSSR toliko o čtyři procenta, vzrostl v USA, o 5,4 procenta. V sovětských satelitních státech v Evropě činil přírůstek dokonce jen tři procenta. Příčinu toho vidí autor ve velkých vojenských výdáních daleko převyšujících hospodářské možnosti Sovětů a tvrdí, že to byl tento nepřipravený vývoj, jenž pobudil Chruščeva k uzavření smlouvy o zastavení pokusů s jadernými zbraněmi. V závěru svého pojednání předpovídá další dramatickou změnu sovětské investiční politiky ve prospěch společných a zemědělských výrobků a na úkor vojenských.

Pokr. na str. 4

VŘENÍ V ČESKOSLOVENSKU

M. Zvára

Měsíc leden je přímo naplněn událostmi, které vyúsťují v jediný možný závěr: V ČSSR se tvoří pevná opozice proti totalitě a nesvobodě. Mňáčkova výzva, aby se bojovalo proti každé formě násilí a nespravedlnosti z II. ledna 1964, našla velkou odezvu zvláště mezi studenty, intelektuály a dokonce i univerzitními profesory. Volá se otevřeně po revizi marxistického učení na školách, kde se dosud vyučuje podle starých stalinsko-dogmatických příruček. Jaké takové učení má výsledek nás seznamuje profesor Oldřich Kyn v Kulturní Tvorbě (č. 2-1964). Ve studii nadepsané "Výuka politické ekonomie po staru?" seznamuje nás profesor Kyn jak při závěrečných zkouškách odpovídají studenti na jeho otázky z oboru politické ekonomie a marxismu. Zatím co prý studenti dobře vědí co jim káže zdravý lidský rozum, že totiž je v USA vyšší životní úroveň než v SSSR, u zkoušek vědomě lžou a říkají, že v SSSR je vyšší životní úroveň, že v kapitalismu jde všechno od deseti k pěti, zatím co v socialismu se ekonomie rychle a bezesporně rozvíjí, mzdy jdou nahoru a životní úroveň roste. Podle Kyna tomu sice žádný student nevěří, ale při zkouškách to odříkává jen aby dostal dobrou známku z marxismu a dostal se na další vyšší studii. Rozpor mezi skutečností a tím

co je psáno v učebnicích dovedl mnohé k tomu, že se veřejně od marxismu distancují. Kyn uvedl jeden příklad jak student otevřeně projevoval svůj nebhlas s marxistickou politickou ekonomikou, a výrazně dával na jevo, že jeho názory jsou jiné. Ne že by byl jediný, ale ostatní se to obvykle snaží zakrýt, myslí si svoje, ale nahlas říkají něco jiného! Takovým krivením charakteru nejsou podle Kyna vinní studenti, ale oficiální instituce, které dosud vydávají učebnice dogmatického zaměření. Takovéto prohané marxistické příručky vycházely ještě v roce 1963! Kyn se také vysmívá též podle které už nejméně sto let v USA mzdy neustále klesají, zatím co v SSSR téměř padesát let stále rostou a tedy čehož je teoreticky vyloučeno, aby v SSSR nebyla vyšší životní úroveň než v USA. To prý je závažný rozpor mezi skutečností a tím co se studentům marxismu v Československu teoreticky předkládá. Kyn proto navrhuje, aby se s podobnými metodami je d n o u pro vždy skončovalo, aby se začla učit pravda, včetně přiznání, že je v USA vyšší životní úroveň než v SSSR. Podle toho také ovšem tisknout nové knihy! Tak se tedy v Československu volání po pravdě začíná stále silněji ozývat a snad i komunisté přijdou na to, jak pravdivé je Masarykovské heslo Pravda vítězí!

HLAS KANADY NEMÁ BÝT SLYŠEN?

Jeden z hlavních článků Montrealského "Staru" ze dne 17. ledna nás více než překvapil. Oznámil, že se uvažuje o zrušení Mezinárodní služby Kanadské rozhlasové společnosti CBC, která po 19 let vysílá z Montrealu na krátkých vlnách prakticky do celého světa. Osud této poměrně malé, ale významné skupiny odborných pracovníků, vysílajících asi ve dvaceti různých jazycích denní zprávy, politické komentáře a vše, čím žije a dýchá pokroková a demokratická Kanada, byl již nejednou ohrožen, především z důvodů finančních. Vždy se však našlo dostatek uvážlivých politických činitelů, kteří — bez ohledu na osobní nebo stranické — politické zájmy — dospěli k přesvědčení, že asi jeden milion dolarů ročně, jež vyžaduje udržování dvaceti různojazyčných sekcí a technických náležitostí, je skutečným pakatelem, uvažíme-li službu, kterou International Service CBC prokazuje kanadským zájmům ve světě.

Již pouhá úvaha o možnosti zrušení této služby se nám zdá být absurdní v době, kdy se připravuje "Světová výstava" v Montreale, kdy se plánuje konkrétní sblížení a výměna skutečných hodnot mezi Východem a Západem a kdy se Kanada — za vedení liberální strany — chystá k další etapě svého poslání, které bezesporu má na světové politické scéně.

Neznáme — a celkem nás ani nezajímají — důvody, které vedly příslušná místa v Ottawě k úvaze o dobrovolném vyklizení jedné z důležitých strategických pozic. Stačí poukázat na skutečnost, že řada států politiky i hospodářsky mnohem méně významných než Kanada po druhé světové válce své zahraniční rozhlasové služby nijak založila, ale rozšiřuje je a zdokonaluje jejich činnost. Vybudování takové služby, opatření štábu jazykově i politicky kvalifikovaných odborníků, dopisovatelů a jiného, včetně technického, personálu, vyžaduje několikaletého úsilí. Je s podivem, že příslušná místa

se vůbec zabývají myšlenkou dobrovolně se vzdát, ba zahodit vše, co v tomto úseku propagace dobrého jména Kanady v zahraničí bylo za téměř dvacet let vykonáno. Jestliže někdo v Ottawě rozhodl hodit do starého železa předpotopní zbraně nebo zastaralé válečné lodě, patří mu za to dík. Sorva však možno souhlasit s názorem, že Kanada bude ve výhodnější pozici opevní-li se "čínskou zdí", vzdá-li se dobrovolně práva mluvit ke světu svou vlastní pohotovou a dobře informovanou rozhlasovou službou. V atomickém světě moderních telekomunikačních prostředků je to prostě nepochopitelné. Nechceme vystupovat v úloze slepých proroků, ale nemůžeme se vzdát dojmu, že v nejbližší budoucnosti by se projevil osudné důsledky opatření, o němž se dnes uvažuje. Za několik málo let by bylo patrně pracně obnovováno to, co bylo bez rozvahy zničeno.

DROBNÉ ZPRÁVY

Dallas (UPI) — Carey Winston, předseda společnosti "Mortratre Bankers Assn. of America" předpověděl, že v nastávajícím desetiletí bude ve Spojených státech postaveno nejméně 19 milionů bytových jednotek.

Veřejný zdravotní úřad Spojených států oznámil, že v první dvou týdnech letošního roku nebyl v USA zaznamenán ani jediný případ obrny. Je to první dvoutýdenní období bez jediného případu od roku 1950 kdy byla zavedena statistika případů obrny ve Spojených státech.

Firma "Sylvania" ve Spojených státech oznámila, že vyrábí přenosnou televizní vysílačku. Celý televizní systém — kamera, vysílač a baterie — váží necelých 30 liber a reporter jej může nést na zádech jako baňoh. Vysílačka je uvedena na trh pod jménem "Newschief" a bude první použita pro přímý přenos ze Zimních Olympijských her v Innsbrucku v Rakousku.

NO COMMITMENTS?

At a conference on cold war and co-existence held last week in Toronto, a University of Toronto professor presented New Canadians from Communist countries as one of the two factors which hold the Canadian Government from less passive attitude toward the Soviet bloc. Prof. H. G. Skilling of the Department of Slavic Studies also mentioned the fear of alienating the U. S. Judging from other words of the same speaker, this was not meant to be complimentary to the large number of New Canadians from the Communist occupied countries. On the contrary, they were seen as an obstacle to Canada's initiative in East-West exchanges, which he advocated. Professor Skilling said that our Canadian hands are not tied by any commitments. We reply, however, that our situation is not as simple as this, at least not from the point of view of those Canadian citizens who had witnessed the establishment of Communist regimes in their former homelands. These citizens are obliged to inform other Canadians about their experiences with Communism. Together with other fellow Canadians, they surely feel as their first commitment to guard this country's freedom. This effort goes against the theories of some "Kremlinologists", both in U.S.A. and here, who somehow forget that it is the Communist Party and not the people who still directs the destiny of the whole life in the Soviet bloc.

J. Petricek

KOMENTUJEME

Vývin současných událostí nám může být zájmem, jakým je náš předkládaný článek o čerstvosti a bezprostřednosti, které si mohou dovolit denníky, rozhlas a televize. Choemil se těmto událostem přesto věnuvat, rádi bychom je doprovázeli stručným komentářem z našeho zorného úhlu. Jelikož si naši čtenáři sami dělají své závěry, doufáme, že vzájemnou konfrontací se mnohé domněnky dostanou do lepšího světla.

GOLDWATER KANDIDÁTEM

Týdeník Life uveřejnil obsáhlou úvahu jednoho z kandidátů Republikánské strany na prezidentství úřad, senátora Goldwatera, věnující jeho názoru na zahraniční politiku. Prosperita Spojených států a poměrně pokrokové řešení rasové otázky nedávají konservativnímu kandidátu příliš mnoho možností ke kritice mnohého umístění páky, se kterou by rád vládu demokratické strany vyvrátil. Dalo se očekávat, že se soustředí na zahraniční politiku, hlavně na vztah ke komunistickému bloku.

Ve svém prohlášení o druhu zahraniční politiky jakou by on vedl, přiblížil se senátor Goldwater velmi k idej, kterou československý exil propagoval od počátku svého vzniku. Řečeno ve zkratce, Goldwater tvrdí: Nevěřit komunistům, nevěřit předelám o přátelském soužití, hlavně přicházeti-li v době kdy se východní blok nachází v hospodářské tísni, naopak, využít jejich problémů a tlačit Sovětský Svaz k ústupkům a k ústupu. Specificky jmenuje porobené národy, mezi nimi Československo a navrhuje zásadní odmítnutí projednávání ve Spojených Národech jakýchkoli případů koloniální politiky, imperialismu a potlačování svobody, pokud nebude současně obnovena otázka národů za Železnou oponou.

Goldwater patří ke skupině, která je i v amerických kruzích pokládána za pravicovou, až reakční. Jeho konservativní program na poli domácí politiky sotva dokáže přivábit závažnou část voličstva průmyslových oblastí Spojených států, které jsou vždy rozhodujícím závažím na váze voleb. A je otázkou, jak dalece je ochoten průměrný americký občan porozumět kládem a záporům současné zahraniční politiky, aby její eventuální výměnou učinil základním bodem ve výběru svého

Dokončení na 2 straně

O DVOJÍM JAZYCE A DVOJÍ KULTUŘE

kandidáta při volbách. Dá se očekávat, že poměrně široké vrstvy voličů, které pocházejí ze země

žijí v opozici u příjmu Goldwaterův zahraniční program kladně i když třeba, jako kandidát, jím senátor z Arizony sám o sobě neimponuje. Budou mezi nimi i mnozí Čechoslováci — i když ne všichni. Současný vývoj událostí ve světě a v Československu samotném dává mnohým naději, že se určitá forma svobody a demokracie navrátí do naší země vývojem, výměnou lidí ve vedení, nebo poměrně bezbolestnou, i když pomalou prací božích milníků. A ne na místě posledním docela prostým, rozumovým porovnáním výsledků, které život pod komunistem a pod demokracií přináší. Aby život v demokracii své kladné výsledky hromadil, musí pokračovat ve své pokrokovosti a liberalitě, hlavně ve Spojených Státech. A na tomto poli senátor Goldwater zůstává pozadu.

POLOSVOBODA PRO ČESKOSLOVENSKO

Torontský denník Globe and Mail přinesl reportáž o současném životě v Československu. Vyličil jej ve světle poměrného pokroku, který nastal po změně ve vládě a po důrazném domáhání se určité svobody inteligence, hlavně slovenskou. Poprvé, po mnoha letech opovržlivého mávnutí rukou nad Československem, byla republika postavena po bok Polska a Maďarska, jako příkladů zemi pod komunistem, které se domohly svobodnějšího postavení na základě vnitřního vření. Krajanský a exilový tisk podobně změny pozoroval a popisoval již po dobu několika měsíců, přikládaje jim menší nebo větší důležitost. At již je význam Československého pokroku v zájmu skutečné svobody jakýkoliv, pokládáme za důležité jej blíže sledovat a přenést náš zájem hlavně do tisku a veřejnosti zahraniční. Lidé doma by měli vědět, že jsou středem pozornosti, že jejich pokrok je znám. Jestliže skutečně v Československu probíhá drama vnitřní změny, musíme zapřít aby toto drama bylo sledováno. Se světem v hledišti, osobnosti v dramatu sotva ztratí zájem a kuráž v pokračování.

TABLA Z BANKETU SVU.

Banket Společnosti pro vědy a umění, který se pořádá v hotelu Westbury 7. září m. r., byl nejvýznamnější společenskou krajskou událostí v roce 1963. Ze snímku pořízených při této příležitosti bylo nyní sestaveno tablo, na kterém je zachyceno celkem 120 z účastníků banketu, včetně kan. hostů. Hlavatého a Wellka, T. Bati atd. Tablo je rozměrů 8 inčů na 10 inčů a zájemci si je mohou objednat zašlím \$ 1 na adresu: M. Janěček, Box 81, Station D, Toronto 9, Ont. V ceně je započítáno poštovné.

DR. NEHEMIAH ROBINSON

Dr. Nehemiah Robinson, ředitel Institutu pro židovské záležitosti Světového židovského kongresu v New Yorku zemřel počátkem ledna t. r. při záchvatu srdeční mrtvice, ve věku 65 let. N. Robinson, jenž byl jedním z hlavních znalců židovských dějin za doby nacisty, pracoval po druhé světové válce s vládou západního Německa na přípravě a provádění soudů proti válečným zločincům. Byl důležitým svědkem při norimberském soudu a jeho přičiněním byl zjištěn počet 6 milionů židů anihilovaných v koncentračních táborech. Byl rodem z Litvy, jeho předkové však žili v 16. stol. v Praze. Tradice jeho pražského praděda, jenž zastával úřad rabína, pokračovala po 22 generací až do vzdálené Litvy.

Nehemiah, jenž zanechává pět bratrů, vesměs t. o. významných právníků a humanistů světového jména, byl autorem mnoha spisů a článků zabývajících se záležitostmi evropského židovstva. Přes své důležité postavení to byl krajně prostý a skromný člověk.

V. B.

V souvislosti s rozpočtem svého ministerstva na rok 1964 učinil ministr občanství a imigrace, Hon. Guy Favreau, ke kanadskému federálnímu parlamentu projev o současném stavu a budoucí činnosti. Dne 14. prosince 1963 byl tento projev dán k dispozici tisku. Z řeči vyjímáme:

V roce 1962 stalo se kanadskými občany celkem 72.080 osob. Toto je třetí nejvyšší cifra docílená za kterýkoliv rok. Od dne vyhlášení zákon o kanadském občanství, t. j. od 1. ledna 1947, do 31. prosince 1962, dostalo kanadské občanství celkem 634.379. Navíc vydalo Oddělení pro registraci občanství (Citizenship Registration Branch) v téže době celkem 389.586 potvrzení o tom, že dotyčný jednotlivce je kanadským občanem.

Bylo zjištěno, že přibližně 40 procent imigrantů, kteří přišli do Kanady v letech 1953 až 1962, přijalo kanadské občanství. Oddělení pro občanství (Citizenship Branch) má dva hlavní cíle: 1. Přispět k lepšímu porozumění, co znamená kanadské občanství pro každého jednotlivce a pomáhat při utváření styků mezi nově příchozími, Indiány a Kanadany. Čini to radou a finanční pomocí těm organizacím, které se zabývají všeobecnou občanskou výchovou a projekty, z nichž mají užitek všichni obyvatelé. 2. Pro poučení nově příchozích Oddělení poskytuje učebnice provinčním ministerstvům vyučování a skupinám, které pořádají anglické či francouzské kurzy pro dospělé. Navíc poskytuje finanční pomoc na úhradu výdajů spojených s kursy občanství a jazyka.

Oddělení pro imigraci (Immigration Branch) bude usilovat v roce 1964, aby se do Kanady přistěhovalo přes 100.000 nově příchozích. Cífra v roce 1963 bude podle střídavých odhadů kolem 92.000, což znamená zvýšení asi o 19.000 ve srovnání s rokem 1962. Za posledních několik měsíců byla kanadská imigrační politika a přistěhovalecká procedura pečlivě prostudována. Pokud se týče "ekonomické imigrace", bylo zjištěno, že mladí lidé s dobrým

vzděláním a odbornou znalostí, přednostně se zkušeností v tom kterém oboru a s dostatečnou částkou peněz, najdou své uplatnění v Kanadě poměrně snadno. Rada z nich se během jisté doby stane podnikateli; Tito lidé neberou práci Kanadánům, spíše volná místa vytvářejí.

Abychom do Kanady takové imigranty dostali, imigrační oddělení podnikne v roce 1964 živou informační a poradní kampaň v zemích, odkud tradičně noví lidé do Kanady přicházejí, t. j. ve Velké Británii, ve Francii a ve Spojených státech. Ve Francii budou otevřeny dvě nové kanceláře; zatím jsme měli jen jednu kancelář v Paříži. Také jiným oblastem se bude věnovat pozornost — nedávno Kanada otevřela stále imigrační kanceláře v Káhýře a v Madridu; jeden imigrační úředník byl poslán na zkoušku do Bejrutu.

V zemích, v nichž kanadské imigrační kanceláře nejsou, budou čas od času dít "pojiždňé" skupiny zkušených imigračních úředníků, kteří budou přijímat žádosti a na místě rozhodovat o tom, zda žadatel může být vhodným budoucím kanadským residentem. Před časem navštívil jeden takový tým ostrovy Západní Indie, jakož i některé země Střední a Jižní Ameriky a vybral celkem 1.139 osob. "Pojiždňí" úředníci projednali také žádosti dalších 1.106 osob, kteří byli usazeni na ostrovech v Tichém oceánu a v zemích Středního východu.

Pokud se týče humanitárního aspektu, Kanada bude i nadále pokračovat ve zvláštních přesunech politických uprchlíků. Za příklad se může uvést přistěhování 2171 jednotlivců, kteří měli v Kanadě sponzory, avšak normálně imigračním předpisům plně nevyhovovali. V současné době se projednává 192 dalších podobných případů. Ve spolupráci s Vysokým Komisařem Spojených národů pro uprchlíky, Kanada se postarala o přesídlení — a úspěšné usazení v Kanadě — dvacetitýř uprchlíků, kteří měli fyzické nebo sociální handicap. Další 1.000 uprchlíků se přistěhovalo jednotlivě nebo v malých skupinách. Uvažuje se také o tom, že ve spolupráci s Radou církví dojde k pohybu dalších 100 rodin z Hongkongu do Kanady

BAHAMSKÉ OSTROVY — NOVÝ ČLEN COMMONWEALTHU

B. Sonmar

Velká Británie likviduje poslední zbytky svého imperia. Ponechává nově tvořícím se státům volnost, zda se chtějí stát členy Commonwealth - britského společenství národů — což je velmi volná federace nezávislých států. Členy britského Commonwealth poji ovšem velké společné zájmy.

Nyní pritské společenství národů dostane nového člena. Je to bývalá britská kolonie Bahamské ostrovy, které se rozhodly pro svoji nezávislost v rámci Commonwealth. Bahamské souostroví, vzdálené od jižních cípů americké Floridy asi 80 kilometrů, je přibližně 700 ostrovů a ostrůvků, které sahají až k ostrovu Haiti. Měří dohromady 8.000 čtverečních kilometrů a mají jen 80.000 až 100.000 obyvatelů.

Jsou to ostrovy věčného léta, mají příjemné subtropické podnebí a zvláště v zimních měsících mají velkou turistickou sezonu. Ostrovy náležely 300 let Anglii a původně pěstovaly subtropické plodiny, jako cukrovou třtinu, sisal a ananasy. Některé plodiny vyhynuly. Jiné se nevyplácí pěstovat, zvláště od konce války, kdy začal neobyčejně stoupat cizinecký ruch a obyvatelé ostrovů měli lepší výdělky.

Dnes správa ostrovů hlavně počuje o to, aby zpřijemnila turistům pobyt na nespočetných plážích, pod stále modrým nebem. Budují se velké moderní hotely, americké a anglické hanky staví nebo rozšiřují své filiálky a správa ostrovů představuje

přístav. Slavná americká Harvardská univerzita zakládá na ostrovech fakultu, která se věnuje otázkám zdravotnictví v subtropických krajích a staví při fakultě vzornou nemocnici.

Hollywoodská filmová společnost buduje na Bahamách velké ateliéry. Letecké společnosti Spojených států usnadňují návštěvu ostrovů tím, že snižují své dopravní tarify na Bahamské ostrovy. Správa ostrovů také láká turisty stavbou luxusních heren. Prosperita ostrovů stoupá tak, že Florida sleduje konjunkturu svého souseda s velkou žárlivostí.

Ačkoliv ostrovy dnes již téměř nic nevyvázejí, importují ročně za 99 milionů dolarů výrobků z ciziny. Největšími spotřebiteli importovaného zboží jsou ovšem turisté. Dnešní hospodářský rozvoj souostroví zaručuje novému státu slibnou budoucnost.

\$ 150.—
SLEVA NA VÝLETNÍ
LETENKU

AIR & OCEAN

TRAVEL CENTRE LTD

1 ADELAIDE ST. E.

(roh Yonge St.)

TORONTO

EM 3-8888 (4 linky)

KAREL BUZEK,

Notář.

byla tato menšina kvalifikována k tomu, aby s ní úřady i soudy jednaly v jejím jazyce a aby veřejné školy byly udržovány v jejím jazyce. Takto kvalifikovaná menšina měla pak nárok na užívání svého jazyka i v cestě odvolací k vyšším instancím. Takto objektivně ve sčítání lidí stanovený počet příslušníků národních skupin je jedinou bezpečnou, protože na obě strany spravedlivou základem pro minoritní práva.

Neináme dostatečné znalosti o administrativě Kanady, abychom se mohli vyslovit o tom, zda county místní obec by byla takovým teritoriálním základem pro kvalifikaci minority ani 20% je spravedlivé minimum vzhledem k rozptýlení Francouzů mimo Quebec. Komise odborníků by se měla podrobně obírat statistickými daty s úmyslem, aby co nejvíce minorit bylo kvalifikováno a aby doporučila jak teritorium tak i procento pro kvalifikaci. Ovšem princip by pro obě strany platil týž, že francouzská menšina takto početně kvalifikovaná by kdekoliv v Kanadě ve svém teritoriu užívala svého jazyka ve styku s úřady a soudy i ve škole a že v Quebecu by jen za stejných podmínek bylo jednáno s anglicky mluvícími Kanadany v jejich jazyce. Finanční náklad, který by snad provinciím z této úpravy vzešel, je vzhledem k bohatství této země zcela bezvýznamný.

Mělo by být pravidlem, že po celé Kanadě by měla být dětem od začátku poskytnuta co největší a kvalitou nejlepší příležitost učít se druhému jazyku a to u učitelů, jiných mateřských jazykem; oba jazyky jsou ve světě rovnocenné, patří k největším dvěma tradicím západní kultury a jejich znalost jako druhého jazyka může být jen ku prospěchu. Volání po tak zv. jednojazyčnosti, které dnes slyšíme v Quebecu, je jen pouhýlenou reakcí na faktickou jednojazyčnost Kanady mimo Quebec.

Pokud se týče jiných jazyků než anglického a francouzského, není pochyby, že tak jako my Češi tak i všichni ostatní Novokanadčané nikoli francouzského nebo anglického původu jeli do Kanady a ucházeli se o občanství vědouce, že budou mít resp. mají volbu jen mezi francouzským nebo anglickým školstvím. Už z tohoto důvodu není třeba diskutovat o požadavcích jiných národních skupin v otázce školství a užívání jejich jazyka.

O DVOJÍ KULTUŘE

Jak rozumíme dnešní diskusi o dvojím jazyce i tomu, že užívání jazyka jako vnějšího projevu může být regulováno, tak stěžíme bezradní před otázkou dvojí kultury.

Předně, co je to anglická a francouzská kultura pro nás Novokanadany slovanského původu? V historii západní Evropy se národy v kulturním vedení střídaly, impulsy určující další kulturní vývoj vycházely střídavě z různých národů, přecházely s jedním na druhý a žádný nezástál nedotčen; společného je více než rozdílného a diskuse o dvojí kultuře musí tedy nutně sledovat spíše to, co jednotlivé kultury od sebe rozlišuje a co je rozděluje, což je činnost odpornější přirozenému kulturnímu vývoji.

Ale i když přilhlíme k těmto odlišnostem a chceme stavět proti sobě anglickou a francouzskou kulturu, musíme vydat za sebe svědectví, že je tu v Kanadě, nebo aspoň byl, jeden nadmíru důležitý rozdíl mezi anglickou a francouzskou kulturou. Přijeli jsme do Kanady po druhé světové válce ze střední Evropy, tedy z oblasti, která byla daleko více pod vlivem francouzské kultury než anglické a většinou jsme si přinesli znalost francouzštiny spíše než angličtiny, ale přesto jsme zde nenašli téměř nic z toho, co jsme doma znali jako francouzskou kulturu. Je to pochopitelné; náš národní i politický život se změnil před mnoha lety pod vlivem velké francouzské revoluce a byly to myšlenky této revoluce, jejich předchůdci a následovníci, které tvořily hlavní náplň toho, co jsme poznali jako francouzskou kulturu. Zde v Quebecu kultura právě tento obsah neměla. Ani mužové, kteří měli na nás největší vliv mezi oběma válkami, jako André Gide, který první vystoupil proti "kultu osobnosti" v Rusku, jakoby neexistovali. Knihy, které jsme viděli ve výkladních skříních, měly daleko blíže ke katolické literatuře třeba španělské, než k francouzské kulturní tradici ve své podstatě univerzální. To, co ve francouzské kultuře bylo a je jen dílčím projevem, totiž katolictví jako kulturní inspirace, zde bylo povýšeno na výlučnou náplň a to ještě v té nejpřísnější dogmatické formě. A to vše se ještě představilo jazykem nepřestávajícím a zanedbaným, jemuž jsme nerozuměli. Viděli jsme že kanadští Francouzi se ani nesnaží ani nechťejí být reprezentanty velké francouzské kultury; ostatně ani hlas krve ani hlas srdce je nepřítel k tomu, aby povstali za I. II. světové války a do jednoho šíi hájili Francii, o kterou hlavně v obou válkách šlo. Protože jsme zde za války nebyli a emocionálně jsme s Francouzi neprožili jejich odpor k válce, nikdy už jejich postoje neporozumíme.

Nebudeme přehánět, řekneme-li, že jsme za krátko pocítili, že francouzský národ zde je uzavřená rodina, do níž se lze dostat jenom přiznáním. Ačkoli se mnohé změnilo od té doby, máme obavu, že obtíž dnešní diskuse je v tom, že zcela uzavřená kultura Quebecu jako kreace 5 milionů Francouzů je stavěna do protikladu kultuře anglicky mluvících Kanadánů, což je kultura otevřená všem přínosům všech anglicky mluvících národů přes Angličany, Iry, Američany, Australany, až po Kanadany, tedy kreace tří set milionů. Z takového nerovného zápasu mohou vzniknout osudná citová napětí.

Ptáme se s rozpaky, co může královská komise za takové situace učinit, jaká vnější opatření mohou rozdíly a rozpory překlenout. Až bude francouzská kultura v Kanadě otevřená počínaje obecnou školou celému přínosu francouzského ducha, pak nebude třeba královské komise ani jejich doporučení v otázce dvojí kultury.

Tato slova nemají být kritikou, k níž se necítíme oprávněni, nýbrž obhajobou nás, kteří jsme v této francouzské zemi zapoměli mluvit francouzsky, ne — jak z pohodlí někteří tvrdí — z důvodů hospodářských. Přišli jsme z oblasti, kde naučit se novému jazyku aspoň natolik, aby pomohl k obživě, nebylo zvláštností. Důvod by v tom, že jsme nicím nebyli přitahováni, spíše odpuzováni. Rovnost kultur je dána jejich stejnou přitažlivostí a ta je podmíněna jejich stejnou obecností. Přes všechny velké změny, jichž jsme v posledních letech svědky, tato podmínka není splněna ani dnes, protože Francouzi jsou dosud vychováni způsobem odlišným od moderní výchovy; dosud se jim nevěštěje, že žádná otázka není definitivně zodpověděna a že na každé tvrzení se lze ptát proč. Jsou naopak vedeni k tomu, aby se neptali a poslouchali.

Královská komise by se jistě v otázce dvojí kultury zasloužila, kdyby aspoň odhalila po pravdě všechny pravé důvody francouzských stížností.

J. Valenta.

YAROSLAV HUEBER

ADVOKAT a NOTAR

347, BAY STREET

Suite 210

Tels.: Empire 8-5536 - 927-1196

Toronto 1

JOHN GREGOR

Dovoluje si oznámiti, že opět provádí

veškerý Plumbing Heating, opravy a

nové práce, pod firmou

QUALITY PLUMBING & HEATING

COMPANY

Volejte LE 3-8396

NEHEMIAH ROBINSON

ROD VYSEL Z MLHAVÉ MINULOSTI STARÉ PRAHY

Valerie Bilá:

Po smrti Dr. Robinsona jsem si vzpomněla, že jsem více než před rokem popsala setkání a rozmluvy s tímto nevšedním mužem, otisknění vzpomínky jsem však stále odkládala na příhodnější dobu. Tak se stalo, že Dr. Robinsonovi již nebude možno tyto řádky číst.

Mezi haldami spisů

Zastavila jsem se před nevysokou budovou jedné z nemoderních uliček Manhattanu a po letmém pohledu na číslo domu jsem zjistila, že jsem u cíle. Byla jsem do jisté míry překvapena skromností sídla vrcholné mezinárodní organizace "Světový židovský kongres." Vnitřek budovy zřejmě staršího data se příliš nelišil od jejího zevnějšku. Z jednoduché, téměř prázdné haly jsem byla uvedena do malého pokojíku, sloužícího co kancelář přednosty jedné z nejdůležitějších židovských institucí. Oddechla jsem si, neb dříve jsem nikdy absolvovala dohodnou cestu staromódním tříslavým výtahem.

V nevlídné kanceláři zastavené do stropu sahajícími regály, plnými aktů a knih a zatarasené dvěma starožitnými psacími stoly, jež tonuly pod přívalem spisů a korespondence, jsem spatřila postavu muže. Skláněl se nad akty, jež vybíral z jejich napěchované skříně. Když mne zpozoroval, se napřimil a vyšel mi se vztaženou praví v ústřety. Do celého okolí jako by zapadala stihlá, poněkud nahněbaná postava muže neurčitého stáří, příjemně usměvavé tváře.

"Nepředstavovala jsem si Vás tak mladého", prohodila jsem po uvítání. A nelhala jsem, neboť jsem očekávala osobnost, jejíž důležitost se bude zračit nejen ve fyzionomii, nýbrž v celém vystupování. "Snad mladě jen vypadám, ale příliš mladý již nejsem" odvětil pan Robinson, ředitel světového střediska židovského kongresu. Jeho prostý ba přímo skromný zevnějšek nezklamal. Stejně prostý a přívětivý byl způsob, který nás v přátelské rozmluvě rychle uvedl k jádru věci.

Židovský úřad se na mne obrátil

Počátkem roku 1961 se na mne obrátil vedoucí úředník židovského kongresu v Torontě s dotazem, zda bych mohla sdělit ústředí v New Yorku bližší podrobnosti týkající se mých zážitků za druhé světové války. Pozornost tohoto úřadu upoutal můj článek v americkém časopise, v němž jsem vyložila své zkušenosti co sekretářky v pražském Úřadě pro konečné vyřešení židovské otázky." Později, když v korespondenci přímo s ústředím byly ujednány podrobnosti mé cesty do New Yorku, jsem si povšimla, že dopisy jsou podepsány tímž N. Robinsonem, jenž je vydavatelem knihy "Výroční svazek Institutu pro židovské záležitosti." Tato kniha vyšla v roce 1961 k dvacetiletému výročí založení jmenovaného institutu, a vyvolala nadšené kritiky co historické dílo mezinárodního významu.

Ve "Výročním svazku" jsem našla úplný poklad fakt a statistik týkajících se dějin evropského židovstva v posledních dvaceti letech. Již před tím se mi do rukou dostal mnoho literatury zabývající se osudnými lety evropského židovstva, avšak toto dílo vyniká úzkostlivou přesností a zevrubnou informací. Obsahuje též oddíl pojednávající o Proletariátu Čechy a Morava a pozdějším Českoslovensu.

Nehemiah Robinson o sobě

Když jsem učinila žádost hlavnímu účelu své návštěvy přeshl jsem k jiným, všeobecnějším otázkám, které mi daly nahlédnout blíže do působnosti pana Robinsona. Bohužel náš rozhovor byl co chvilí rušen telefonem a tu a tam přišel některý úředník s dotazem na různé neodkladné záležitosti. Politovala jsem pana R., a zeptala se ho, nemůže-li si uléhnout poněkud břemeno práce zřejmě se naň valící se všech

stran. "Jsou věci, které nemohu nikomu, ani své sekretářce přenechat, cestuji též několikrát za rok do Evropy na mezinárodní konference a tak práce se hromadí. Mám však práci rád."

Teprve při dalších setkáních jsem počala chápat, jak široké pole působnosti se panu R. otevírá v Institutu i Kongrese a s jakou neutuchající pilí a odevzdaností své povinnosti vykonává. Jeho osobnost mne zaujala tak, že jsem ho brzy poprosila o poněkud podrobnější interview. Suchá data, obsažená v předmluvě k "Výročnímu svazku" mi jaksi totiž napovídala, že uslyším hodně pro mne zajímavého. V tom jsem se také nemýlila.

Rabinská moudrost

Nehemiah Robinson se narodil v malém litevském městě Wischiten z židovských rodičů. Otec, sám rabin, pocházel ze staré rabínské rodiny, jejíž tradice sahala po 22 generaci až do staré Prahy XVI. století, kde působil jeho praotec. Ještě dnes jeden z jeho příbuzných vykonává rabinský úřad v New Yorku. Nehemiah navštěvoval obecnou školu v rodném městěčku a po absolvování ruského gymnasia vystudoval práva na německé universitě v Jeně. Poté vstoupil co společník do advokátní kanceláře svého staršího bratra Jakuba, jež požívala mezinárodní vážnosti. Mezi jejich klientelou se vyskytovala různá prominentní jména jako na př. Kruegerův svndikát na zápalky a J. Jakub Robinson zastupoval židovskou frakci litevského parlamentu.

Brzy se oba bratři stali na slovo vzatými odborníky v mezinárodních právních otázkách a nřisobili jako právní poradci zahraničního úřadu. Byli často voláni úředně k mezinárodnímu soudu v Haagu. Otec zemřel v roce 1938, matka pak za tragických okolností v roce 1941. Meziím již bratři se vystěhovali v roce 1939 do Francie, odkud ušli v roce 1941 do Ameriky. V roce 1941 se stal Jakub ředitelem Židovského kongresu, založeného v r. 1936. Nehemiah se stal jeho spolupracovníkem a až později převzal bratrův úřad.

Již koncem roku 1942 pronikl do Kongresu první zpráva o plynových komorách, jež přinesli do Švýcar slovenští židovští uprchlíci. Jak se ukázalo, veškeré úsilí Kongresu nebylo nic platné. Evropské židovstvo bylo přenecháno svému osudu. Leta 1946-48 byla věnována výhradně přípravným pracím pro zákon náhrady škod obětem nacismu stran Německa. Po založení státu Israele byl Jakub vyslán jako právní poradce Israele ke Spojeným národům, kteréžto úřad zastával do roku 1958. V roce 1951 se bratři zúčastnili mezinárodní konvence pro uprchlíky v Ženevě.

Po celá leta Nehemiah studoval situaci v evropských zemích a shromažďoval data pro budoucí dílo. Již však postupně psal a vydával četné menší spisy z různých zájmových úseků. Z nejzávažnějších úkolů, jež byly bratřím svěřeny, dlužno imenovat přípravu pro zálohu při norimberském procesu a účastenství Jakuba co zvláštního přísedícího při Eichmannově procesu.

Nehemiah Robinson ve svém úřadě často cestuje na mezinárodní konference, od r. 1953 hlavně na schůze týkající se židovských nároků na odškodnění z

Německa. V zimě 1947 ho cesta vedla též do Prahy. Rád vzpomíná na krásy starobylého města, jež bylo postiženo tak krutým osudem.

Dr. Robinson většinu svých spisů píše anglicky a jidiš. Umi však též perfektně litevsky, rusky, německy a francouzsky. Tento nárys jeho životopisu dává jen přibližné uhadnout rozsah jeho zájmů a činnosti.

Zamyslíla sem se nad jeho odpovědi na otázku, kterou jsem tak často kladla sobě i druhým: "Co je to antisemitismus?" "Je to nemoc", pravil. Vzpomněla jsem si, že ten výrok jsem již někde slyšela nebo četla. Ach, ano. Masaryk nazýval antisemitismus evropskou nemocí. Hlavou mi zatanula myšlenka: Je pro tuto nemoc nějakého léku? A jak brzy bude tento lék působit?

TRIBUNA ČTENARŮ

"VICE SVĚTLA!"

Pan Ministr Majer osvědčil k sedmdesátinám krajanu Arno Haisovi, že ten kolaboračními projevy kryl svou odbojovou činnost. To nás těší — máme radost, počítáme — li mezi sebou o jednogo podlice méně. Ale píše-li Josten, že "tímto svědectvím by měla skončit kampaň kritizující jeho válečný postup", zdá se mně, že na tom nemůžeme přestat, nýbrž musíme při té příležitosti promluvit o naší poválečné očistě vůbec.

Aby bylo jasno — osobně si na ni stěžovat nemohu. Mně po válce nebylo vyčteno nic, což podotýkám ke cti očistných orgánů včetně komunistů, kteří mou pravicovou politickou příslušnost dohře znali už proto, že jsem ji ohlásil našim tehdy velmi vitálním hostům — Sověťákům. Ale proč mně nebylo nic vyčteno? Proto, že jsem za okupace svou přizpůsobivost omezil na to minimum, jež jsem pokládal za nezbytné, abych se alespoň vyhnul zákrakru jenž mohl mít pro náš kraj důsledky národnostně velmi neoficiinné — totiž konfiskaci svého majetku. Proto jsem ovšem musel také omezit činnost český miněnou takřka pouze na to, co se dělo veřejně — tisk (neveřejně-illegální bylo takřka jenom moje zapojení v NSG). A kdž mně nacisté popravili pro partyzánskému hajného Bártíka, nemohl jsem pro něho hnout prstem — právě proto, že jsem si nezískal jejich důvěru. Ale proč jsem si ji nějakými vhodnými projevy nezískal? Proč jsem se tím vzdal možnosti, získat si také odbojové zásluhy? Proto, poněvadž jsem předpokládal (a jak se ukázalo, právem) že kdyby se pravciák v odboji potřhal, a kdyby mu na to dali Němci osvědčení v podobě vazby, přece by mu každé kolaborační slovo bylo vrčeno podle slovního znění. Jediného pravciáka po válce i ten ministr Kopecký veřejně pochválil: Ladislava Rašina, protože o jeho odchod z české politiky se postarali sami nacisté, popravnu. Případ krajana Haise, opakuji, je vhodnou příležitostí promluvit si uněinně o celé záležitosti "odpuštění" oo osvobození. Tak to přijde, že ne byle konservativním živilím přičteny tv omluvné důvody, které u socialisty Haise stačí ospravedlnit ony známé projevy? Právě proto že na věci osobního zájmu nemám, smím zde prosit o zásadní objasnění!

Jiří Hlubuček

ŽENY KOUŘÍ DOUTNÍKY

Atlantic City (A. P.) — Na nedávno konané konferenci amerických výrobců doutníků bylo odhadnuto, že ve Spojených státech kouří doutníky na šedesát tisíc žen. Obliba kouření doutníků u žen je prý na stálém vzestupu.

Karel Schwarzenberg

ZAHANBUJÍCÍ DOPIS SOVĚTSKÉ OBČANKY

Literární noviny přetiskly dopis jedné sovětské občanky, která se provdala za Čechoslováka a žije se svým manželem a synem v Praze. Je to jeden z dopisů, který si dnešní Čechoslováci asi sotva dají za rámeček, protože sovětská občanka jim vytýká podlézavé podkuřování všemu sovětskému a nedostatek národní hrlosti.

"Často s příklady z mé vlastní přeháníte", píše Irina Juržinová. "Mám dojem, že to škodí především právě výchově čs. mládeže z hlediska vlastenečtí a přátelských vztahů k Sovětskému svazu." Uvádí pak několik příkladů otrockého patolízalství v učebnicích, kde většina příkladů je ze sovětské literatury a píše: "Je

ovšem otázka, je-li zapotřebí podávat tak otrocky příklady ze sovětské umělecké a odborné pedagogické literatury. Bude to dojem, jako by hrdinství, statečnost, vlastenečtí, pracovní patos, obětavost a další kladné vlastnosti byly vašemu lidu cizí a nenašly své vyjádření ani v literatuře, ani v umění a odborné pedagogické literatuře. Ve skutečnosti tomu tak přece není. Vaše dějiny, období okupace a poválečné výstavy, dnešní život obsahují spousty hrdinských a statečných činů! Tak proč uvádíte naše? Zdá se, že je to toho moc a české přísloví praví: "Všeho moc škodí." Nedivím se, že v záku mě přiteklýně to vyvolává vnitřní proces, jenž může vést k pokřivení vztahu k věcem, které jsou vážné. Představím-li si sebe na jeho místě, očekávala bych stejnou reakci, kterou v tomto případě považuji u mládeže za zvlášť přirozenou." A sovětská občanka Irina Juržinová pak vyzývá Čechoslováky, aby mládež vychovávali k vlastenečtí a k národní hrdosti!

ČESKÁ CUKRÁRNA V HAMILTONÉ
doporučuje
vidělské dorty
mandlové a ořechové,
české punchové dorty
a odborné zákusky

JOE'S
BAKERY & COFFEE SHOP
117 KING ST. E. — JA 9-3321
Navštivte naši kavárnu!

Ušetříte na nábytku,
když nakoupíte přímo v továrně

UNITED FURNITURE FACTORIES
Showrooms
511 KING ST. W. — EM. 8-7318
Stereo HI-Fl importujeme přímo z Německa
3 POKOJE \$ 159.00

Bohoslužby v rodném jazyce
se konají každou neděli o 11. hod. ráno v čs. baptistickém kostele na 1624 Queen Street West.

Zpívá pěvecký sbor.
Každý srdečně zván.
Rev. J. Novák, Tel. 762-5960

NOVÁ KOBICHY NA MÍRU. PŘE MODELOVÁNÍ
Zhotí se zárukou
Odborné opravy

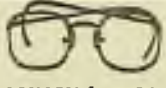
FRANK PECH
218 KING ST. E., HAMILTON, Ontario — Tel.: JA. 2-9923

EVROPSKÁ LÉKÁRNA
posílá

LÉKY DO ČSSR
Rychlé a přesné dodání

HILARY'S DRUG STORE
344 BATHURST ST.
TORONTO
Tel.: EMpire 8-1059

PROCK INSURANCE AGENCY
124 PANDORA CIRCLE
SCARBORO, ONT.
AXminster 3-7816
AUTO — POZAR — BONDY
Dopravní a všeobecné pojistkni
Výhodnější a levnější podmínky
Auto — financování

L. LUNSKÝ, OPTIK
Prohlídky očí · Zhotovení brýlí
Prostřední kvalita
Hodnotimo cenky

470 COLLEGE ST., TORONTO
WA 1-3924

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.
LETADLEM V LÉTĚ TORONTO VIDEŇ A ZPĚT na 21 dní (podléhá schválení vlády)
\$479.30
ZVLÁQTŇÍ VYPRAVA NÁVSTĚVNÍKŮ Z ČESKOSLOVENSKA — LODI POUZE **\$334.00**

BYL OSWALD DUŠEVNĚ CHORÝ?

ČESKÝ PSYCHIATR O VRAHU KENNEDYHO

Dr. L. Fisher

Lee Oswald nebyl nikdy oficiálně vyšetřen a diagnostikován jako duševně chorý. Oswald nebyl v ústavě pro duševně choré ani nebyl léčen pro duševní chorobu.

Tři dny po té tragické události byl uveřejněn Oswaldův životopis, podle kterého je zřejmé, že Oswald byl člověkem zatrpklým, nestálým, podezřivým, fanatickým a osamělým, se špatnou adaptační vlohou. Celý jeho životní styl byl chaotický. Z měšťanky, kterou nedokonalil, utíká k náročníctvu. Předčasně propuštěn z námořnictva v brzkou odchází do Ruska a zřikává se amerického občanství. Ale ani zde se mu nelíbí. A po třech letech se vrací do vlasti. Chce napsat protisovětskou knihu. Stává se pro-kubánským agitátorem, po inárném pokusu o přijetí do protikastrovské organizace. Naríká na životní podmínky v Rusku i v Americe. Strídá zaměstnání a čte: Jsem knihomol, říká o sobě a oči mu planou jediné když mluví o politice. Naríká na nespravedlivost. Cítí se diskriminován. Hrozí, že vezme spravedlnost do svých rukou. Nesnáší žádnou autoritu. Jeho koníčkem jsou zbraně. Po čase cestuje do Mexica a jde na kubánské a ruské velvyslanectví, ale je zde odmítnut. Jde zpět do Ameriky a má potíže najít práci.

Ukazuje paranoidní, tj. podezřivý, nedůvěřivý postoj. Cítí se pronásledován, provokován, obětí záměrů, intriky, plánu. Oswald na příklad nic prupisový papír, aby se nikomu nedostala do rukou kopie protisovětské knihy, kterou píše v Americe.

Oswald neměl nikdy žádného přítele. Druzi, kteří s ním sloužili v námořnictvu, vzpomínají na něho jako na člověka, který nezapadl do kolektivu. Jeho stálý úsměv dráždil kde koho. Často se vysmíval svým představeným a ukazoval jak je chytrý. Oswald přirovnával vojnu k peklu. Po propuštění z armády s nikým nemluvil a později jeho žena, kterou si přivezl z Ruska, se nesměla s nikým důvěrně stýkat.

Oswald se narodil roku 1939 jako pohrobek. Měl dva nevlastní bratry. Jeho matka se dvakrát rozvedla a během jeho dětství cestovala z jednoho konce země do druhého, takže Lee nikde nezapustil kořeny. V New Yorku se hošší posmívali jeho obleku z jihu, zatím co na jihu se vysmívali jeho newyorskému akcentu. Malý Oswald nikdy nepoznal otcovské autority. Jeho matka se probíjela se třemi dětmi. Když Oswald ve věku 13 let jevil schizofrenní tendence a byl diagnostikován jako zchizoidní osobnost, jeho matka odmítla jakoukoliv psychiatrickou pomoc. Malý Oswald byl nešťastné, podivné dítě, hrající si osamoceně v koutku. Jeho docházka do školy byla ubohá. Když mu bylo 13 let byl operován k odstranění poruchy sluchu. Zůstal zatrpklý po celý život a stěžoval si na své dětství.

Jedná se asi o hraniční případ, u kterého se nemůže udělat vyslovená diagnóza psychotické poruchy, protože nemáme žádný důkaz, že Oswald trpěl bludy, halucinacemi, nebo poruchami myšlení.

V jedné umělecké galerii v Detroitu jsou obrazy připevněny na stropě a návštěvníci je mohou pozorovat v leže na divanech, které jsou k tomuto účelu v galerii připraveny.

—oOo—

Socha Winstona Churchilla, která má být postavena ve Washingtonu, se bude rozkládat na územích dvou zemí. Jedna noha sochy bude totiž nad územím Velké Británie (na území jejího velvyslanectví) a druhá noha bude spočívat na území Spojených Států. Tak bude symbolicky naznačeno, že Churchill patří oběma.

Pacienti jeho druhu mají potíže ve své sféře citové. Nemožnou snést citovou blízkost a kontinuitu. Často střídají práci, jsou egoistišti, velikašti, a mají špatnou sebekontrolu. Mají též potíže zbližit se s svým okolím, jsou podezřívaví, někdy mohou být i útoční, nebo naopak odměření, nebo i asociální. Často jsou to fanatičtí idealisté se sklonem k sebelitosti. S nestálým chaotickým chováním. Neschopnost uvědomit si vlastní prožívání citu se střídá s prudkým citovým hnutím.

Medicina vysvětluje ale nesoudí. Masaryk řekl o vraždě Rašina, že to byl nečeský čin. Neřekl že to byl čin nelidský. Je lehké hanit, je lehké chválit, ale je těžké pochopit. Náboženství nás učí, že kořenem všeho zla je nedostatek pochopení. Věda nás učí, že je to nedostatek poznání. A pochopit, znamená odpustit. Myslím, že je to také odkaz Masarykův i Kennedyho: To poznání a to odpuštění.

HUMOR ZA ŽELEZNOU OPONOU

V Maďarsku se dohadovali, proč se sovětská vědci snažili zkřížit krávu se žirafou. Prý proto, aby ji mohli pást v Maďarsku a dojit v Moskvě.

—oOo—

V Polsku si lidé dávají tyto hádanky:

Otázka: Co zde bylo před komunismem? Odpověď: Všechno!
Otázka: Co by mohlo v Americe vyřešit přebytek zemědělských produktů? Odpověď: Komunismus!

Otázka: Slyšel jsi, že Rusové letěli na měsíc?

Odpověď: (nadějně) Všichni!

—oOo—

V Československu Pepík pozoruje Vaška, jak s americkou vlajkou v ruce a za zpěvu "Star Spangled Banner" pochoduje sem a tam na hranici ČSR a západního Německa. "Člověče," volá na něj, "copak jsi se zbláznil? Pamatuji se dobře, jak jsi v roce 1945 takhle pochodoval na československo-sovětské hranici, zpíval jsi internacionálu a mával jsi rudou vlajkou!" "Já vím," odpověděl Vašek, "a jak vidíš, Rusové přišli!"

SOUMRAK SOVĚTSKÉHO HOSPODÁŘSTVÍ

Pokračování ze st. 1
stvi. Zprávy posledních měsíců tuto jeho předpověď plně potvrzují.

V článku otištěném v New York Times vyjadřuje pisatel Harry Schwartz podobné myšlenky. Tvrdí, že omezené síly a prostředky Sovětů jsou značně přetíženy, nanejvýš nadměrnými náklady pro účely vojenské a výzkum prostoru. Vzdělání průmyslové produkce za první poloviny 1963 je nejmenší za celou dobu od konce války; stává se méně přibýtků než v uplynulém roce, kolchozy vykazují menší výrobu mléka, stav vepřů a drůbeže poklesl pouze o dvě procenta při současném nárůstu zahraničního obchodu vzrostl. Zahraniční obchod vzrostl, nárůst kapitálových investic. V příštím roce nemá se dokonce vůbec začínat nové stavby, stavební průmysl se má omezit na dostavbu projektů již započatých.

Největším problémem je však prý naprostý neúspěch v oboru zemědělství. Nepatrný vzestup produkce stačí právě, aby množili se obyvatelstvo bylo uchráněno hladu. O stále slibovaném

zlepšení v zásobování masem, masem a vejci nemůže být řeči. Panuje i nadále nedostatek kůže, bavlny, vlny a jiných zemědělských výrobků. Mzdy kolchozníků jsou nedostatečné, kolchozům nedostává se hnojiv, hospodářských strojů, prostředků k potírání škodlivého hmyzu atd.

Tento neutěšený stav pohnul vedení k změně plánů na r. 1964 a 1965 od základu. Investiční prostředky pro chemický průmysl, stavbu hospodářských strojů a průmyslné odvětví byly podstatně zvýšeny. Toto opatření naráží však na silný odpor kruhů, jež jsou postiženy zkrácením investic, které tato radikální změna plánu vyžaduje. Jsou to především kruhy vojenské, které se tomu brání, aby na jejich úkor tak značné prostředky byly přiděleny pro civilní potřeby. Chruščev je však přesvědčen, že jen tak může čelit zhroutení celého hospodářství. Proto se také snaží, aby uklidnění mezinárodní situace potrvávalo a pokud možno pokročilo; pokračování v zápolení o prioritu ve zbrojení je za daných okolností nemožné. Pokračování příště.

CANADA

OBECNÍ SOCIÁLNÍ SLUŽBY POTŘEBUJÍ VAŠI POMOCI

V Kanadě máte mnoho příležitosti pomáhat těm, kteří jsou odkázaní na speciální služby. Většina sociálních služeb je závislá na zájmu anebo zkušenosti dobrovolných pracovníků, kteří jsou ochotni věnovati svůj volný čas, zručnost a znalost pro dobro jiných.

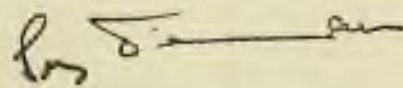
Stála potřeba dobrovolných pracovníků se jeví v

- Nemocnicích
- Při přípravě rekreačních programů pro mládež
- Péči o děti
- Rehabilitaci zmrzačených osob
- První pomoci a v jiných oborech sociálních služeb

MÁTE-LI zájem a nebo zkušenost, jste tedy vřele vítáni v jedné z mnoha agencí, uvedených na žlutých stránkách telefonního seznamu pod rubrikou:

"SOCIAL SERVICE ORGANIZATIONS"

Služba jiným je PRAVOU občanskou ctností.

Guy Favreau,
Ministr občanství a přistěhovalectví